

REPUBLIKA

Lok VII

LÓDŹ PONIEDZIAŁEK, 30 WRZEŚNIA 1929.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 268

Zjazd prawników polskich obradował wczoraj w Warszawie.—Na zjazd przybyło wielu wybitnych gości z zagranicy.

W imieniu rządu przemówienie powitalne wygłosił minister Car.

Warszawa, 29 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)

W dniu dzisiejszym nasąpiło otwarcie II zjazdu prawników polskich, zorganizowanego staraniem komitetu, wyłonionego przez stałą delegację zrzeszeń instytucji prawniczych w Rzeczypospolitej.

Uroczyste otwarcie zjazdu poprzedziło nabożeństwo, odprawione w katedrze św. Jana przez ks. prałata Łączkiewicza.

O godzinie 12-ej w południ w wielkiej auli uniwersytetu warszawskiego zebrał się uczestnicy zjazdu, wśród nich najwybitniejsi przedstawiciele świata prawniczego wszystkich ziem polskich. Licznie przybyli goście zagraniczni z Belgii, Czechosłowacji, Francji i Jugosławii.

Obrady zabrał z ramienia komisji organizacyjnej prof. Koschembar Łyszczowski, proponując na przewodniczącego obrad plenarnych prof. Lutostańskiego, co zebrani przyjęli przez akklamację.

Po objęciu przewodnictwa prof. Lutostański wygłosił przemówienie o cechach i zadaniach zjazdu, który ma się stać wielką skarbnicą zbiorowego poczucia prawnego społeczeństwa polskiego, wyniki zaś obrad mają być zewnętrznym tego poczucia wyrazem.

Z kolei przemówienia powitalne wygłosili imieniem rządu minister Car, z ramienia uniwersytetu warszawskiego rektor Brzeski, imieniem stolicy prezydent inż. Słomiński, imieniem komisji koordynacyjnej sekretarz generalny prof. Rappaport, w imieniu gości francuskich dziekan wydziału prawa uniwersytetu paryskiego Berthelmy i in.

O godzinie 16-ej uczestnicy zebrał się ponownie i wysłuchali szeregu referatów. Na tem dzisiejszym dzień obrad zakończono.

Wieczorem uczestnicy zjazdu obecni byli na przedstawieniu „Halki” w Operze.

Przemówienie min. Cara.

Proszę panów! Polska, odrodzona przed jedenasty zaledwie laty, ma już

Dziennikarze węgierscy

przyszyli do Gdyni.

Gdynia, 29 września.

Dzisiaj rano przybyła do Gdyni wycieczka dziennikarzy węgierskich z Poznania, celem zapoznania się z portem gdynińskim.

Prasa włoska

o sytuacji gospodarczej w Polsce

Rzym, 29 września.

Cała niemal prasa włoską z najwyższym zainteresowaniem przyjęła ogłoszony raport finansowego doradcy rządu polskiego Deweya o sytuacji ekonomicznej Polski, przyczem podkreśla celowość wszystkich wydatków państwa wych i doskonałe horoskopy na przyszłość dla wszystkich niemal gałęzi przemysłu, rozwijającego się znakomicie.

swoją historję. Przeszła ona fazy konieczne swego rozwoju, poczynając od wystąpienia orężnych bohaterskiego żołnierza, który pod rozkazami swego Naczelnego Wodza zatknął zwycięski sztandar na rubieżach Rzeczypospolitej, poprzez okres mozolnej pracy nad zakładaniem zrębów ustroju państwowego i uporządkowanie stanu gospodarczego, aż do fazy obecnej, w której pod dalszy rozwój mocarstwowy Polski winny być położone trwale podwaliny porządku prawnego. To też dalszej budowy Polski niepodobna sobie wyobrazić bez udziału prawnika polskiego.

Zakres prac które stoją otworem przed całym prawnictwem polskim jest wprost olbrzymi. Na czoło tych prac wysuwa się przedewszystkiem zagadnienie ustroju państwowego, które nie zostało dotąd należycie rozwiązane, jak o tem świadczy choćby uchwała sejmu z dnia 22 stycznia 1929 roku, uznająca potrze-

bę poddania rewizji naszej obecnej konstytucji.

Pozatem pilną stanowi potrzebę rozwiązania zagadnienia unifikacji ustawodawstwa obowiązującego, które, jak do tychczas, jest spuścizną po zaborcach, obejmująca trzy odrębne systemy, obce nam duchem i formą. Wreszcie wytworzenie jednolitego typu prawnika polskiego, któryby przy stosowaniu ustawodawstwa kierował się wyłącznie polską racją stanu — to również zadanie, które rozwiązać powinno obecne pokolenie naszego prawnictwa.

Ten program, naszkicowany tu za ledwie szerokimi rzutami przerasta o wiele siły i możliwości jednego pokolenia, ale — proszę panów — im zadanie jest obszerniejsze, im większe piętrzą się trudności, tem większy powinien być wysiłek woli a intensywniejsza praca. Program prac obecnego zjazdu świadczy o tem, że krąg zainteresowań praw-

nictwa polskiego obejmuje szeroki zakres, że rozciąga się na wszystkie te dziedziny, o których tu wspominałem.

Jesteśmy szczęśliwsi od pokoleń poprzednich. Dziś, gdy mamy własne państwo, wyposażone we wszystkie atrybuty władzy suwerennej, żaden czynnik zewnętrzny nie zniekształci tego, co twórcza myśl prawnictwa polskiego uzna za słusne i celowe ze stanowiska jedynie interesów państwa. Pod tym względem szczęśliwsi jesteśmy od pokoleń poprzedniego, które skazane było na rozważania teoretyczne bez widoków na realizację swych wysiłków.

Jako przedstawiciel rządu mogę panów zapewnić, że rząd Rzeczypospolitej będzie śledził za przebiegiem prac panów z największym zainteresowaniem, a rezultaty tych prac podda rzeczowej analizie przy urzeczywistnianiu programu prac państwowych.

Witając II zjazd prawników polskich imieniem rządu Rzplitej życzę panom zebrania obfitego plonu z ich obrad i wyrażam przekonanie, że obrady te potoczą się śladem naszych najlepszych tradycji, które znalazły dosadne odbicie przy statutowaniu aktu horodelskiego w przepięknie wyrażonym adaugium: „Miłość tworzy prawa, prowadzi do dobrego stanu Rzeczypospolitej, a kto nią pogardzi, ten wszystko utraci”.

Prezydent Rzplitej powrócił do Warszawy.

Warszawa, 29 września
(Telegram własny „Expressu”)

Pan Prezydent Rzeczypospolitej powrócił w nocy z soboty na niedzielę samochodem do stolicy z objazdu po województwie nowogrodzkim, w towarzystwie szefa gabinetu wojskowego płk Głogowskiego oraz adjutantów.

Tylko cześć iowe porozumienie osiągnięto w rokowaniach londyńskich.

Henderson obawia się nowego podstępu ze strony Sowietów.

Berlin, 29 września.

Z Londynu donoszą, że w rokowaniach angielsko-sowieckich osiągnięto prowizoryczne porozumienie.

Anglja poszła na pewne ustępstwa, godząc się na podjęcie rzeczowych rokowań dopiero po uprzednim podjęciu pełnych stosunków dyplomatycznych i po akredytowaniu ambasadorów w Londynie i Moskwie.

Komunikat oficjalny o najmiej, że lista porozumienia zawiera punkty, które

załatwione będą w rokowaniach po podjęciu stosunków dyplomatycznych.

Ten wynik rokowań oznacza, że Henderson będzie musiał ulagodzić angielską opinię publiczną, która obawia się, że Sowjety będą mogły pewnego dnia otworzyć swoją ambasadę w Londynie, następnie zaś w nieskończoność przeciągać rokowania w kwestiach spornych.

Istnieje obawa, że porozumienie to wywoła silne tarcia wewnątrz-polityczne w Anglii.

Niemcy dostają 150 milionów dolarów za monopol zapalczany.

Niedyskrecja dziennikarza wywołała konsternację w kołach rządowych.

Berlin, 29 września.

Na skutek niedyskrecji, popełnionej przez jeden z tutejszych dzienników po południowych, zbliżonych do rządu, wyszła na jaw pewna sprawa gospodarcza, którą rząd Rzeszy usiłował dotąd utrzymać w ścisłej tajemnicy.

Jak donosi dziennik ten, w tych dniach przybywa do Niemiec znany szwedzki król zapalczany p. Iwar Kreuger, celem zawarcia umowy z rządem niemieckim w sprawie wprowadzenia monopolu zapalczanego w Niemczech i wydzierżawienia go trustowi szwedzkiemu, wzamian za co Iwar Kreuger o-

fiaruje rządowi niemieckiemu pożyczkę w wysokości 150 milj. dolarów na warunkach bardzo dogodnych.

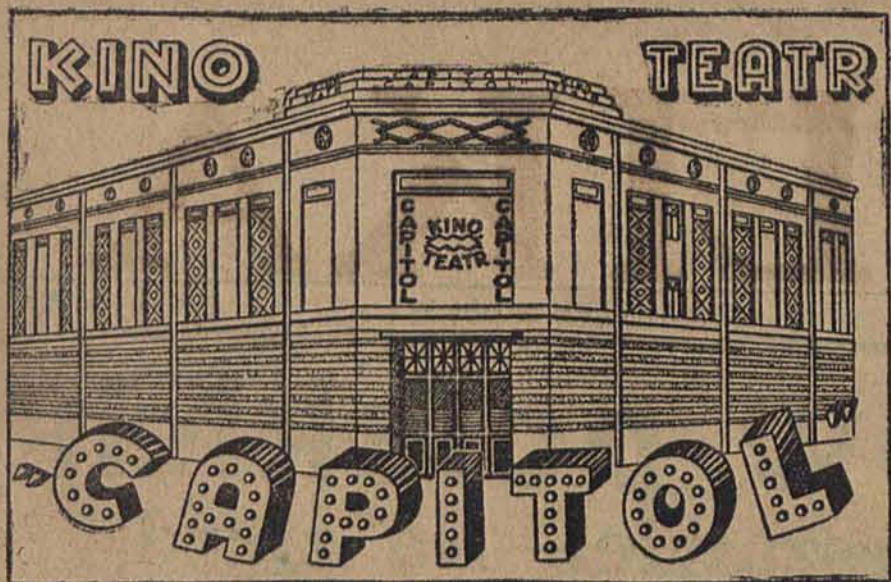
Przed dwoma laty rząd niemiecki, pragnąc uchronić przemysł zapalczany przed całkowitem przejściem w obce ręce wydał specjalną ustawę, na zasadz której utworzona zostaje ogólna organizacja sprzedaży, w której fabryki niemieckie otrzymały 50 proc., zaś rząd zastrzegł sobie regulowanie każdorazowej ceny sprzedażnej.

Z tej ochrony postanowił rząd niemiecki obecnie zrezygnować i umożliwić trustowi szwedzkiemu objęcie mo-

nopolu zapalczanego całej niemieckiej produkcji.

Wiadomość, podana przez dziennik, wywołała olbrzymią konsternację w sferach rządowych tembardziej, że dzisiaj popołudniu gabinet Rzeszy obradować miał nad sfinalizowaniem całego projektu.

Organy opozycji prawicowej rozpoczęły z miejsca gwałtowne ataki przeciwko rządowi, zarzucając mu że wyprzedza w obce ręce przemysł, że prowadzi całą gospodarkę państwa tylko na kredyt i t. p.

Dziś Premiera!

Superfilm produkcji „Columbia Pictures” **S. 44** Dramat potężnych uczuć i konfliktów. — Powiększona orkiestra symfoniczna pod bat. Sz. BAJGELMANA
NAD PROGRAM: Najnowsze i największe zdjęcia z wydarzeń w Polsce NAD PROGRAM

W Austrii spokój
Demonstracje „Schutzbundu” odbyły się bez incydentów

Wiedeń, 29 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Zorganizowane w sobotę wieczorem w czterech miastach Dolnej Austrii przez partię socjal - demokratyczną i republikański Schutzbund manifestacje, mające być demonstracją przeciwko wyznaczonym na niedzielę pochodom Heimwehry w tychże czterech miastach, prze szły szczęśliwie bez incydentów.
Wszędzie panuje całkowity spokój.

Zamknięcie zjazdu
lekarzy i przyrodników.

Wilno, 29 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)
W dniu dzisiejszym zamknięty został 13 zjazd lekarzy i przyrodników polskich. Następną zjazd uchwalono odbyć za 4 lata, t. j. w roku 1933 w Poznaniu.

DOSKONAŁE
POLSKIE PERFUMY
MAJOLA

Baldwin atakuje Labour Party
za niedotrzymanie obietnic
w zakresie walki z bezrobociem.

Londyn, 29 września.
Baldwin po powrocie z wycieczki wygłosił na zebraniu zarządu głównego partii konserwatywnej referat o położeniu politycznym.
Wystąpienie to zwróciło powszechną uwagę, ponieważ b. premier w ostry sposób zaatakował Partię Pracy. Rząd socjalistyczny, oświadczył Baldwin, może się pochwalić pewnymi sukcesami w polityce zagranicznej, które jednak w znacznej mierze zawdzięcza temu, iż kontynuował politykę konserwatystów.
Anglia czeka teraz na spełnienie tych obietnic. Dotychczasowe zapowiedzi nie

są pomyslnie. Rząd socjalistyczny nie przedstawił do tej pory takiego planu walki z bezrobociem, którego by nie rozpatrywali konserwatyści. Partia socjalistyczna pohołpnie dała obietnicę wprowadzenia 7-godzinnej pracy w kopalniach, nie przemyślawszy konsekwencji tego projektu. Gdyby istotnie ten projekt był urzeczywistniony, nastąpiłby nowy kryzys.
Rząd socjalistyczny stoi więc przed alternatywą, albo złamać słowo dane milionom wyborców, albo wtrącić przemysł angielski w zamęt groźnej katastrofy.

Podbiegunowe mrozy
i tropikalne upały
zapowiada uczonego
meteorolog.

Berlin, 29 września.
Znany ze swych strasznych prognoz meteorolog Memery z obserwatorium Tallence we Francji, uwzględniając teorię o plamach słonecznych, twierdzi, że nadchodząca zima należeć będzie do wyjątkowo ostrych.
Mrozy ubiegłego roku były wstępem tylko do anormalnych stosunków w aurze, które utrzymają się do końca 1930 roku.
Memery kończy swą groźną przepowiednię słowami:
Zwyczajne płaszcze nie dadzą wystarczającej ochrony przeciwko zimnu. Ogrzewanie centralne będzie również niewystarczające.
Dla handlarzy futer idą dobre czasy. Również czarne djamenty będą najbardziej pożądanym artykułem.
Jedyną pociechą jest, że przyszłe lato odznaczać się ma znów nieprawdopodobnymi upałami. Równowaga temperatury będzie więc utrzymana.

Rezerwy złota w Banku Angielskim
gwałtownie ostаточно stopniały.

Rzym, 29 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)
W związku z podniesieniem stopy dyskonta angielskiego, w finansowych sferach włoskich jest podkreślane, iż ostatnio rezerwy złota Banku Angielskiego gwałtownie stopniały, gdyż rok temu wynosiły one 173 miliony funtów szterlingów, obecnie zaś wynoszą tylko 133 milj. f. szt.
W ten sposób pokrycie obrotu spad

ło z 33 proc. na 23 proc., co finansisci tutejsi i prasa uważają za fakt, znamionujący niepomyślną sytuację.
Szkola Tańca
W. Lipińskiego GRAND-HOTEL
(TRAUGUTTA Nr. 1)
Zapisy chwilowo przyjmowane są tylko:
EWANGELICKA 17. m. 4 od 11-1 i od 4-9 w.

J. FREICHERN.

TAK CZY NIE?

— Nie! — powiedziała Marjanna.
— Dlaczegoż nie? — zapytał. — Czy się pani obawia?
Marjanna podniosła wzrok i z ponad filiżanki spojrzała na niego, potrzęsając przecząco głową.
— Teraz zacznij mówić o przyszłości — pomyślał. — Niektóre dziewczęta z dobrych rodzin mają jeszcze zwyczaj to czynić. Ostatecznie...
— Sama się sobie dziwię, — odparła Marjanna. — Jest tu u pana zachwycająco. Każdy wazon, każda figura wprowadza mnie w podziw. Pańska herbata jest równie wspaniała, jak pańska porcelana. Jest pan najuprzejmym z gospodarzy...
— A więc o cóż chodzi? — przerwał jej.
— Nie wiem... Niech mi pan pozostawi czas do namysłu — prosiła Marjanna.
Następnej niedzieli pojechali jego nową, piękną limuzyną do Oberhofu.
Tam zatrzymali się w hotelu. Z tarasu rozciągał się piękny widok, z jednej strony na morze, z drugiej na czerwieniejące się w zachodzie słońca — góry.
— A więc? — zapytał, ujmując jej rękę.
— Jeszcze nie, — odparła Marjanna.
— Nie mogę tego zrozumieć...

— Ja również, — mówiła dalej Marjanna.
— Prowadzi pan auto z największą szybkością, a zawsze pan znajduje, przy największym tempie, czas na to, by być rycerskim. W golfa gra pan, jak mistrz. W lesie jest pan tak czułym i troskliwym, jak starszy brat, któremu znane są wszystkie niebezpieczeństwa w życiu. Gdy świat jest piękny, milczy pan. Gdy natura obleka się w szate melancholij — rozmawia pan tak, jak tylko przyjaciółka mówić może...
— To wszystko dowodzi tylko mojej miłości... Więc niech się pani zdecydować...
— Może...
— A więc? — zapytał jeszcze raz.
— Nie wiem... Może jestem głupia... Ale przytem wszystkim, co mi pan okazuje, nie czuję pańskiej miłości. Minio wszystko...
Byli razem w teatrze. Podczas przerw rozmawiał z nią o sztuce. Krytykował subtelnie i ze znanostwem tendencje autora i grę artystów. W powrotnej drodze w aucie zabawiał ją rozmową o najnowszych nowinkach towarzyskich.
Marjanna nie mogła wyjść z podziwu spatrzywszy jego wszechstronność. Wdzięczna mu była za tę umiejętność dostosowania się ciągle do nastrojów chwili i gdy w tym momencie ujął jej rękę odwzajemniła mu się uściskiem.

— Czy mam to uważać za znak zgody?
— Niech i tak będzie!
— A więc dziś otrzymam decydującą odpowiedź?
Marjanna skinęła głową.
Auto stanęło przed restauracją.
Kolację rozpoczęli od przekąski. Było nielada przyjemnością patrzeć na niego, gdy jadł. Z jaką wytrwałością mąnowrował widelcem, trzymany w długich, rasowanych palcach... Tak, to był zdziwiający człowiek. Ale... Marjanna od czuwała coś w rodzaju niepokoju. Bała się związać życie z człowiekiem, na którym mogłaby się zawieść. Walczyła z resztkami niezdowolenia i wątpliwościami.
— Jaki on piękny i wytworny w każdym calu — rozmyślała, pilnie przyglądając się każdemu jego ruchowi.
Podano kurczaki. Dwoma pewnymi cęciami przeciął on kurczaka na pół. Zrecznie oddzielił wnętrzności, zdjął mięso z kostek i rozłożył na talerzu. Ciało, krajał, preparował pewnie, spokojnie, jakgdyby zawodowo.
Marjanna przestała jeść. Patrzyła nań uważnie.
Rozciął pierś kurczaka i delikatnie, nie uszkadzając mięsa wyciągnął płuca i serce, które położył obok. Kurczaki były spreparowane — gotowe do spożycia. Z uśmiechem zadowolenia spojrzał na Marjannę.
— Na miłość Boską, co jest pani? Pani zbłądła...
— Zdecydowałam się. Nie mogę. Nie będę pańską żoną.

— Ależ dlaczego?
Marjanna westchnęła głęboko.
— Biedny kurczak! — rzekła półgłosem.
— Jaki kurczak? — zapytał ze zdumieniem.
— Biedny kurczak, którego pan spreparował.
— Nie rozumiem! — był zdenerwowany. Ale umiał zachować spokój.
— Obserwowałam pana w chwili, gdy pan preparował kurczaka i niech się to nie wyda panu śmiesznie — wyobraziłam sobie, że jestem na pańskim talerzu. Patrzałam z jaką satysfakcją przygotowywał się pan do spożycia ulubionej potrawy. Z jaką rutyną pan się do tego zabierał. Pan jest nadzwyczajnym człowiekiem. Jan umie wszystko robić z nadzwyczajną rutyną.
— Więc?...
— Dlatego nie mogę zostać pańską żoną. Albowiem nie będzie pan mnie umiał kochać tak, jak ja tego pragnę. Pan nie będzie dobrym kochankiem.
— Ja? — Po raz pierwszy w życiu spotkał się z takim zarzutem. Nie wiedział co odpowiedzieć.
— Tak, pan. Gdyż nawet kochać będzie pan z rutyną, gdyż nawet miłość pańska będzie zgóry wystudiuwana, dystygowana, elegancka, lecz zimna. Mężczyzna, który jest tak bardzo sympatyczny, tak wyrachowany i tak rutynowany, nigdy nie będzie dobrym kochankiem.

Tłum. Zr.

